

Projekat Živeti zajedno

Opšti podaci o nastavnoj jedinici

Predmet	Građansko vaspitanje
Naziv nastavne jedinice	Pojam građanin
Razred	III
Autor nastavne jedinice	Nataša Jankuloski
Škola	Tehnička škola Knjaževac
Tip časa	
	Kombinovani tip časa
Nastavne metode	Dijalog, metod akvarijuma, ilustracija
Oblici rada	Grupni oblik rada
Ciljevi (ukratko navesti ciljeve koji se žele postići navedenim aktivnostima)	Da se učenici upoznaju sa značenjem pojma građanin kao i sa pravima i obavezama koje proističu iz njega.
Ishodi (taksativno navesti kakve ishode očekujemo posle navedenih aktivnosti, tj. šta će učenicisvojiti/razumeti/osvestiti/uraditi posle aktivnosti)	Razlikovanje i izdvajanje politički određenog pojma građanin od ostalih značenja ovog pojma i razumevanje uticaja kulturnih normi i okruženja u kome živimo, na prava i obaveze gradjana.
Tok časa (navesti scenario nastavne jedinice, tj. uvodne, centralne i završne aktivnosti. Odrediti i orijentacioni vremenski okvir za aktivnosti – navesti trajanje aktivnosti u minutima)	10min – Na početku časa nastavnik podeli učenicima odštampan tekst (priloga br. 1) i zamoli ih da razmisle o značenju pojma građanin. Nastavnik zatim ukazuje na dva značenja reči građanin koja se najčešće javljaju – građanin kao stanovnik grada i građanin kao državljanin, tj. pripadnik jedne države. Za predmet građansko vaspitanje značajno je političko značenje pojma. Svaki građanin u državi u kojoj živi ima zakonom

garantovane slobode i prava, što znači da ljudi koji žive na selu i oni koji žive u gradu podjednako su građani – nosioci građanskih prava i obaveza.

20min – Postaviti u centralnom delu učionice veliki papir tako da bude dostupan svim učenicima. Zadatak učenika je da na tom papiru markerima napišu po jednu grupu ljudi (nastavnik daje primere - stari ljudi, muškarci, visoko obrazovani, rokeri, Muslimani, Romi, Pravoslavci, siromašni...). Za svaku grupu treba da napišu prava i obaveze koje imaju pripadnici tih grupa kao građani. (npr. Pravo na sopstveno mišljenje ali i obaveza da se uvažava mišljenje drugih različito od našeg)

15min – Svaki učenik čita grupu koju je napisao, prava i obaveze za tu grupu.

Nastavnik postavlja pitanja iz priloga br.2 kako bi podstakao učenike na diskusiju. Nastavnik kroz diskusiju najveću pažnju posvećuje onim primerima gde su učenici za različite grupe ljudi naveli ista prava i obaveze i time ih navodi na zaključak - bez obzira na to što pripadamo različitim grupama, svi smo MI građani - pripadnici jedne demokratske političke zajednice i imamo ista prava i obaveze.

Elementi interkulturalnosti u nastavnoj jedinici (detaljno navesti šta su sve elementi koji ukazuju na različitost i uvažavanje

Iako potičemo iz različitih porodica i različitog kulturnog okruženja koga čine brojna pisana i nepisana pravila ponašanja, koja u velikoj meri

različitosti u određenoj nastavnoj jedinici, na koje sve načine nastavna jedinica podstiče učenike da razmišljaju o različitostima i da se decentriraju iz svoje tačke gledišta)	obeležavaju naš budući život, svi smo mi građani sa istim pravima i obavezama bez obzira na gore pomenute razlike.
Materijal (taksativno navesti materijale koji se koriste za realizaciju nastavne jedinice, a primerak svakog materijala dostaviti u prilogu).	Flipčart papir, prilog broj 1 i 2, markeri.

Prilog broj 1.

Pod pojmom **građanin**, podrazumevamo stanovnika grada, ali u isto vreme i državljanina jedne zemlje. Izraz akademski građanin, podrazumeva lice koje pohađa univerzitet ili drugu visoku školu. „Građanin je onaj koji ceo svet smatra svojom domovinom, a sve ljude svojim sugrađanima“.

(kosmopolit - Simo Matavulj).

Pod **političkim pojmom**, građanin je pripadnik jedne demokratske političke zajednice po čijim zakonima živi i u čijem zajedničkom životu učestvuje. Građanin ima prava i slobode koje koristi kao član jedne demokratske zajednice, ali i odgovornosti koje preuzima i obaveze koje mora da ispuni. Građani biraju vlast koja donosi zakone i upravlja zajednicom. Građani koji znaju kako da učestvuju u vlasti su sposobni da štite svoja prava i kontrolišu vlast vodeći računa da vlast radi u najboljem interesu celog naroda. Bez odgovornih građana nema ni odgovorne vlasti. Građanin bi trebalo da:

1. Poštuje zakone zajednice i doprinosi njenom prosperitetu;
2. Poštuje prava drugih i ispunjava obaveze prema zajednici;
3. Stiče i razvija navike tolerancije, osećaja za pravdu, brigu za opšte dobro i bude spreman na saradnju;
4. Da je aktivan i angažuje se u poboljšavanju uslova zajedničkog života.

Prilog broj 2.

Pitanja za diskusiju:

1. Zašto ste baš tu grupu ljudi napisali?
2. Da li Vi pripadate toj grupi?
3. Da li biste želeli da pripadate toj grupi?
4. Šta mislite o onome što ste pročitali?
5. Na koji način usvajamo kulturne norme u vezi sa pravima i obavezama građana?
6. Da li ljudi dovode u pitanje kulturne norme koje im se nude "kao nešto što je tako i što se ne može menjati"?
7. Da li građani u različitim kulturnim okruženjima imaju ista prava i obaveze?

**Izgled papira na kome učenici upisuju GRUPE-kojima pripadaju, prava
i obaveze- članova tih grupa**

